Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

Тахсара 7-с сыла

№ 81 (641)
Алтынньы
7
күнэ
1960 сыл.
Бээтинсэ

ССКП Өлөөнөк оройуонунаағы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаағы Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Сыаната 10 харчы

„Биһиги эпохабыт,—диэн бэлиэтиир Н.С. Хрущев,—киһи аймах обществотын олорор-үөскүүр формалара, дьулусханнаахтык саҥардыллар эпохалара, айылҕа күүстэрин көлүйүүгэ хаһан да буолбатах дьулуһуу, өссө ордук прогрессивнай социальнай тутулга уһулуччулаах дьулуһуу эпохата. Биһиги төһө да XX үйэҕэ олордорбут, ааспыт үйэлэр сытыганнарын күөрэйиилэрэ өссө да биллэр, ону аһан варварство тобохторун эмиэ көрөбүт. Ол эрээри бу эпоха биир кылаабынай бэлиэтинэн, кини ис хоһоонунан урукку өттүгэр хаалыылаах, батталга-атаҕастабылга бобо ылларбыт норуоттар уһуктуулара буолар.

Биһиги үйэбит—норуоттар атын дойду баттальнүктэлин киэр эһэр, көҥүл иһин охсуһар үйэлэрэ. Норуоттар үчүгэй олохчо баҕараллар уонна кини туһугар кыргыһаллар“.

НЬЮ-ЙОРК. Балаҕан ыйын 20 күнэ. Н.С. Хрущев Куба Республикатын Премьер-Министрэ Фидель Кастроны кытта Гарлемҥа „Терезия“ отелыгар көрсүһүүтэ. Советскай правительство баһылыга отел аттыгар мустубут Нью-Йорк олохтоохторо эҕэрдэлээһиннэригэр хардарар.

ССТА фотохрониката. (Снимок ССТА фототелеграбынан ылылынна).

Оройуоннай партийнай мунньаҕы ыҥырар туһунан

ССКП обкомун бюротун 1960 с. балаҕан ыйын 19 күнүнээҕи уураах олоҕуран, совхоз тэриллиитинэн уонна нэһилиэнньэни олохсутуунан сибээстээн уһулуччу суоллаах боппуруостары быһаарыыга, итини тэҥэ ССКП райкомун отчуотун дьүүллэһиигэ коммунистар киэҥник кытталларын ситиһэр сыалтан сэтинньи 19—20 күннэригэр оройуоннай уопсай партийнай мунньаҕы ыҥырарга балаҕан ыйын 29 күнүгэр буолбут ССКП райкомун V Пленума уурда.

Оройуоннай уопсай партийнай мунньах бэбиэскэтин маннык бигэргэттэ:

1. 1 XII-1959 сылтан 1.XI-1960 сылга диэри ССКП райкомун үлэтин туһунан отчуот.

2. ССКП райкомун ревизиялыыр комиссиятын үлэтин туһунан отчуот.

3 ССКП райкомун уонна ревизиялыыр комиссиятын саҥа састаабын быыбара.

Пленум ССКП райкомун бюрота, маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр секретардара партийнай тэрилтэлэр отчуоттуур - быыбардыыр мунньахтарын ССКП XXI съеһин, ССКП КК кэнники Пленумнарын, XXIII уобаластаағы уонна II оройуоннаағы партийнай конференциялар уураахтарын толоруурга маассаны түмэр соруктанан бэлэмнэниилэригэр уонна ыыталларыгар эбээһинэстээтэ. Партийнай-тэрийэр, маассабай - политическай үлэни тупсаралларыгар, колхозтарга, нэһилиэктэргэ, тэрилтэлэргэ 1960 сыллаағы социалистическай эбэһээтэлистибэлэри толороргo уонна аһара толороргo куоталаһыылары киэҥник тэрийэллэригэр соруйда.

Отчуоттуур - быыбардыыр мунньахтарга бары коммунистар партийнай тэрилтэлэр үлэлэрин отчуоттарын дьүүллэһиигэ киэҥник уонна актыыбынайдык кытталларын ситиһэргэ. Партийнай тэрилтэлэр үлэлэрин итэҕэстэри арыйыыга, кинилэри туоратыыга суолу булууга дьыалабыай партийнай критиканы, бэйэни критикаланыыны киэҥник тэнитэри уонна хас биирдии колхозтар, тэрилтэлэр ис резервэлэрин туһаныыга дьаһаллары ылары пленум наадалаағынан аахта.

Отчуоттуур - быыбардыыр партийнай мунньахтары сэтинньи 13 күнүгэр диэри ыытан бүтэрэри, коммунистар критическэй этиилэрин хомуйарга, дьаһал ыларга ССКП райкомун бюротун уонна партийнай тэрилтэлэри пленум эбээһинэстээтэ.

Пленум партийнай тэрилтэлэр секретардара бары коммунистарын оройуоннаағы уопсай отчуоттуур - быыбардыыр мунньахха баар буолалларын хааччыйарыгар модьуйда.

ССКП РАЙКОМУН V ПЛЕНУМА

Балаҕан ыйын 29 күнүгэр ССКП райкомун V пленума буолла. Пленум маннык боппуруостары дьүүллэстэ:

1. 1960 сылга ылыллыбыт социалистическай эбэһээтэлистибэ туолан иһиитин уонна соруктарын туһунан.

Бу боппуруоска „Коммунизм“ колхоз бырабылыаннаатын председателэ таб. **Батакаев В. С.**, Сталин аатынан колхозтаағы маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара таб. **Тарасов П. П.** дакылааттаатылар.

2. Оройуоннай уопсай партийнай мунньаҕы ыҥырар туһунан.

Бастакы боппуруоска дакылааттарга пленум чилиэннэрэ уонна ыҥырылаахтар 11 киһи кэпсэттилэр. Биһиги бүгүҥүү нүөмэрбитигэр дакылааттары, кэпсэтиилэри кылгатан бэчээттиибит.

В. С. БАТАКАЕВ дакылаатыттан

Биһиги, колхоз 1960 сылга үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэни ылыныытын ССКП КК ахсынньытаағы Пленумун уураағын олохчо киллэриигэ колхозтаахтары киэҥник көҕүлээһининэн тэрийэн турабыт. Эбэһээтэлистибэни колхозтаахтар бары дьүүллэспиттэрэ, хас биирдии биригээдэлэр, учаастаалар эбэһээтэлистибэлэри ылынан үлэлииллэр. Производствоҕа үлэлиир колхозтаахтар эмиэ биирдиилээн эбэһээтэлистибэлэри ылыммыттара.

Биһиги колхозпут Сталин аатынан уонна Эдьигээн оройуонун Ленин аатынан колхозтары кытта социалистическай куоталаһыыга киирсибитэ. Социалистическай куоталаһыы сыл аҥардааҕы түмүгүн оҥоро биһиги Эдьигээҥҥэ бара сылдьыбыппыт да Ленин аатынан колхоз салайааччылара суох буолан биэрбиттэрэ, онон түмүк оҥоһуллубатаҕа.

Колхозтаахтары эбэһээтэлистибэни толоруурга түмэн маассабай-политическай үлэни куһаҕана суохтук тэрийдибит, элбэх дакылааттар, лекциялар аҕылыннылар. Стадаларга аҕыйаҕа суох бэсиэдэлэр, производственнай мунньахтар оҥоһуллуннулар. Социалистическай эбэһээтэлистибэлэр бириэмэтигэр бэрэбиэркэлэнэр уонна дьүүллэһиллэр.

Тэрээһин уонна иитэрөйдөтөр үлэни балачча тэрийиибит үчүгэй түмүктэри биэрдилэр. Колхоз ылыммыт эбэһээтэлистибэтин 8 ыйдааҕы түмүгүнэн таба иитиитигэр 123,8 бырыһыан толордо. Хас сүүстүү ийэ табаттан 88,7 бырыһыан тугуту ыллыбыт, улахан табаны 98,7 бырыһыан тыыннаахтыы иитти бит. Коммунистическай үлэ ударнига, коммунист таб. Матвеев Х. И. биригэдьиирдээх биригээдэ тугут дьыалабыай тахсыыта 91,6 бырыһыан буоларын, улахан табаны 100 бырыһыан иитэри ситистэ. Оттон комсомолец Бенчик А.Н. салайар биригээдэтигэр тугут дьыалабыай тахсыыта 92,3 бырыһыан, улахан табаны тыыннаахтыы итиитэ 99 бырыһыан буолла.

Хас биирдии ийэ кырсаттан 5,5 оҕо оннугар 8,5 оҕону ыллыбыт. Оттон кыылы иитээччи Александров Н. Н. хас биирдии ийэ кырсаттан 10,6 оҕону ылан үрдүк көрдөрүүнү ситистэ.

Кыылы бултаан 134 центнер эти киллэрдибит, билигин 14 киһилээх 3 биригээдэни кыыл булдугар тэрийэн ыыттыбыт. Колхозтаахтар дьиэлэрин тутууну толорор кыахтаахпыт.

Ол эрээри биһиги үлэбитигэр итэҕэстэр баалар. Эбэһээтэлистибэ сорох пууна толорулла илик, саһыл иитиititтэн уратылар толоруллар кыахтаахтар.

П. П. ТАРАСОВ дакылаатыттан

Сталин аатынан колхоз социалистическай эбэһээтэлистибэтин толоруурга биһиги мөлтөхтүк тэрийдибит. Эбэһээтэлистибэ үгүс сүрүн пуннара толоруллубатылар. Эбэһээтэлистибэни толоруулар производственнай мунньахтарга куруутун дьүүллэһиллэн испэтилэр. Колхозтаахтары көҕүлүүр маассабай - политическай үлэ мөлтөх туруктаағынан социалистическай куоталаһыы киэҥник тэнитиллибэтэ, эбэтэр колхозтаахтар активностарын кыайан түммэтибит.

Партийнай тэрилтэ партийнай-тэрийэр үлэни мөлтөппүтүн түмүгэр политическай үлэни тэрийии туругун туһунан боппуруос сайын устата дьүүллэһиллибэтэ. Нэһилиэк, колхоз, партийнай тэрилтэ салайааччылара, биһиги социалистическай эбэһээтэлистибэни толоруурга производственнай учаасталарга практическай көмөҥ оҥорботубут.

Тэрийэр - политическай үлэни итинник тэрийиибит түмүгэр 8 ый түмүгүнэн

(Салгыытын 2-с стр. көр.)

ССКП РАЙКОМУН БЭҺИС ПЛЕНУМУГАР ДАКЫЛААТТАРГА КЭПСЭТИИЛЭР

Кылаабынайа дьону кытта үлэлиэххэ

ССКП райкомун бастакы секретара **П. М. Веревкин** *этиититтэн*

Ханнык баҕарар үлэҕэ кыайыыны ситиһии тэрийэр, маассабай-политическай үлэни төһө үчүгэйдик тэрийэртэн тутулуктаах. Ханна дьону кытта үлэ үчүгэй да онно ситиһии баар буолар.

„Коммунизм“ колхозка дьону кытта үлэ түмүгэр эбэһээтэлистибэни толорууга үлэлэр үчүгэй түмүктэри биэрдилэр. Бу колхоз дьыл бүтүүтүгэр эбэһээтэлистибэ бары көрүүнэрин толороругар кыахтар баар буоллулар. Оттон Сталин аатынан колхозка бырабылыанньа, партийнай тэрилтэ дьону кытта үлэни мөлтөхтүк тэрийэллэр. Ол иһин эбэһээтэлистибэ 14 пууна толоруллубата, таба иитиитигэр ыарахан балаһыанньа үөскээтэ.

Сталин аатынан колхоз салайаччылара таба сайыҥҥы көһүүтүгэр адьас эппиэтинэһэ суох буолууну таһаардылар. Таба мэччирэҥин ыаллыы ороруону кытта эрдэ кэпсэтиини тэрийбэтилэр. Кыһын эрдэ таб. Софронов А.В. Анаабырга сылдьан баран мэччирэҥ сирин туһунан быһаарсыбакка кэлэр. Оттон Дмитриев Эдьигээнтэн төннөр, саас хойутаан тиийэн баран туһалааҕы быһаарсыбакка кэлбитэ.

Итинник сылдьыыларын түмүгэр стадалар туундараҕа үөскэ киирбэккэлэр, табалар бырдахтан тумнастан өлүүлэрэ таһаарылынна. Онон бу колхоз 500 табаны атыыластаҕына эбэһээтэлистибэни толорор кыахтанна.

Партийнай тэрилтэ секретара Тарасов П.П. дьону кытта мөлтөхтүк үлэлиир, учааскаларга сылдьыбат. Табаарыс Тарасов дьону кытта элбэхтик үлэлиэххэ наада.

Итэҕэстэри туоратар кыахтар бааллар

„Коммунизм“ колхозтааҕы маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара **П. И. Васильева** *этиититтэн*

„Коммунизм“ колхозка эбэһээтэлистибэни толорууга хаалан иһэр үлэбитинэн ынахтан үүтү ылыы буолла. Маныаха биһиги ыанньыксыттары кытта мөлгөхтүк үлэлээтибит, ол түмүгэр ыанньыксыттар сэҥэ төгүл уларыйдылар. Сайын үүт элбэхтик ыанар бириэмэтигэр ыахтары күһаҕаныык мэччиттибит.

Түүлээх булдуҥ тэрийиҥэ булчуттары кытта хаһан бултан кэллэхтэринэ эрэ кэпсэтэбит. Бултааһын бириэмэтигэр булчуттарга сылдьан үлэни мөлгөхтүк тэрийэбит. Бу итэҕэстэри саҕаланаары турар бүлт сезонугар туоратарга соруктанабыт.

Бастыҥнар оппыттарын тарҕатыыга үлэбит мөлтөх. Производство бастыҥнарын үлэлэрэ, опыттара дьоҥҥо ситэ тиэрдиллибэт. Мин ыаҕа, материальнай быйаны оҥороччуларга быйыл сылдьыбатым, онон үлэ опытын кытта билсиспэтим. Стадаларга былырыын эрэ сылдьыбытым.

Партийнай тэрилтэ үлэтигэр итэҕэстэр бааллар. Биирдии ыалларынан агитатордар адьас аҕыйахтык салдьаллар.

П. П. Тарасов дакылаатыттан

(Иннин 1-гы стр. көр.)

эбэһээтэлистибэ 25 пууттан 10 пуунун эрэ толордубут. Таба иитиитигэр 2329 таба туһата суох ороскуоттаныытын таһаарылынна, онон таба иитиитигэр эбэһээтэлистибэни табаны атыылаһан толорорго тиийдибит.

Эбэһээтэлистибэни толорууга баар бөдөҥ итэҕэстэри туоратарга кэккэ саҥа дьаһаллары ылынарга соруктанабыт.

Эбэһээтэлистибэни кыыл бултааһыныгар 25,8 бырыһыан, балыктааһыҥҥа 54 бырыһыан, үүт валовой ыамыгар 75 бырыһыан толордубут. Оту оттоохун 59 бырыһыан, I кыбартаалга түүлээҕи бултааһын 47 бырыһыан толорулуннулар. Хас биирдии хара саһылтан 3,35 оҕону ылар оннугар 2 эрэ оҕо ылылынна.

Николаев М. К., Семенов С. И. курдук бастыҥ табаһыттар опыттарын бары табаһыттарга киэҥник тэнитиллибэтэ.

Мөлтөхтүк үлэлээтибит

Сталин аатынан колхоз председателэ **А. Д. Николаев** *этиититтэн*

Биһиги эбэһээтэлистибэни толоруу туругун бэрэбиэркэлээһини, дьүүллэһиини мөлтөхтүк тэрийдибит, эбэтэр баара эрэ 3 төгүл бэрэбиэркэлээн дьүүллэстибит. Бэрэбиэркэ түмүгэ, ылылыбыт дьаһаллар биригээдэлэргэ мөлтөхтүк тиэрдиллибиттэрэ.

Табалар тутайан өлүүлэрэ, кумаар балысханнык түһэр бириэмэтигэр үөс туундараҕа көһөн киирбэтэхтэн таҕыста. Ыалдьар табалары эмтээһиҥҥэ тыа хаһаайыстыбатын инспекцията специалистары ыытан көмө оҥороро наада.

Ынах сүөһүнү иитиигэ от кыайан оттоммото, онон ходуулу оттоохуну тэрийдибит. Ынахха аһылыгы толору хааччыллыбатаҕынан райпо эбии аһылыкка концентраттары аҕалыах тустаах.

Тутуу үлэтин, балык бултааһынын толорор кыахтаахпыт. Оттон кыылы бултааһыҥҥа эбии дьаһалы ылыахпыт. Түүлээх булдугар райпо балаакка таҥаһынан хааччыйарыгар өссө биирдэ этиини оҥорорго күһэлиннибит.

Бородууктаны элбэхтик ылыахха

Тыа хаһаайыстыбатын оройуоннааҕы инспекциятын начальнига **И. Н. Александров** *этиититтэн*

Эбэһээтэлистибэни таба иитиитигэр оройуон үрдүнэн 114,4 бырыһыан толордубут. Оттон Сталин аатынан колхоз эбэһээтэлистибэтин табаны атыыластаҕына эрэ толорор кыахтаах.

Биһиги эт бородууксуйатын оҥорон таһаарыыга эбэһээтэлистибэ туолуутун ситиһиэхтээхпит. Маныаха Сталин аатынан колхоз кыылы бултааһыны күүскэ тэрийэрэ наада.

Таба структуратын туһсараргa күһүҥҥү выбраковканы сатабыллаахтык ыытыллыахтаах. Биллэн турар, выбраковкалаһыҥҥа биһиги специалистарбыт көмөнү оҥоруохтара.

Клетка кыылларын тириилэрин хаачыстыбатын туһсарыыга кыыллары аһатыыны, көрүүнү-харайыыны специалистар сүбэлэринэн тэрийиэххэ. Оттон Сталин аатынан колхозка саһыллары билиҥнэттэн ырыарыы сыыһа практиката таһаарыллан эрэр.

Ынахтан үүтү ылыы 8 ыйдааҕы былаана туолбата. Онон үүт ыамын үрдэтэргэ дьаһалы ылыахха наада.

Түүлээҕи бултааһынынан дьарыктаныахха

Райпо бырабылыанньатын председателэ **М. И. Сергеев** *этиититтэн*

„Коммунизм“ уонна Сталин аатынан колхозтар ааспыт сезоҥҥа түүлээх булдугар былааннарын ырааҕынан толорботулар. Нэһилиэк Советтара, колхозтар бырабылыанньалара кэнники бириэмэнэн түүлээх булдунан ситэ дьарыктаммат буоллулар.

Сайын паахы ремоннааһын, оҥоруу ыытыллыбата.

Райпо үлэһиттэрэ түүлээх булдугар, миэстэтигэр сылдьан көмөнү оҥорботтор диэн критика сөптөөх. Саҕаланаары турар сезоҥҥа көмөнү оҥоруурга көрдөбүлү толоро сатыахпыт.

Булчуттары балаакка таҥаһынан хаачыйыы кыайан ситиһиллибэтэ, капкаанынан толору хааччыйар кыах баар. Аһытаҥаһы тиэйэ сылдьан булчуттарга атыылыыры тэрийиэхпит.

Клетка кыылын бонитировката ааспыт сыл тэрээһинэ суох ыытыллыбыта. Холобур, зверовод Александров Н. Н. кырсалары мээнэ өлөртөөбүтэ. Онон бонитировканы быйыл тэрээһиннээхтик ыытыахха, тирии хаачыстыбатын туһсарыахха.

Сухаанатааҕы учааскаҕа сылдьар буолуохха

Сухаана нэһилиэгин Советын председателэ **М. С. Ушманов** *этиититтэн*

Сухаана учааскатыгар эбэһээтэлистибэни толорууга колхоз бырабылыанньата ыйдарынан графиктары, быһаччы сорудахтары биэрбэттэр уонна бу учааскаҕа көмөнү оҥорботтор. Колхоз председателин солбуйааччы Софронов А. В. сайын Сухаанаҕа сылдьан баран туһалаах көмөнү оҥорбото.

Ынах сүөһү аһылыгар 25 тонна от оттонуохтааҕыттан оройуон тэрилтэлэрин көмөлөрүнэн 15 тонна от оттонно. Билигин кырсаҕа аһылык сапааһа аҕыйаата. Үүт ыамыгар эбэһээтэлистибэни толорор кыах баар. Оттон саһаан үлэтэ үлэһит илии суоҕунан кыаллыа суох.

Биһиги учааскабытыгар агитационнай үлэ ыытыллыбат, онон колхоз партийнай, комсомольскай тэрилтэтэ сөптөөх болҕомтону ууралларыгар уолдьаста. Эбэтэр партийнай-комсомольскай группаны тэрийиэххэ наада.

Октябрь чиэһигэр

„Ээйик„ колхоз ылыммыт эбэһээтэлистибэтин толорууга 9 ыйдаах үлэтин туругун түмүктээтэ. Бу оҥоһуллубут түмүк көрдөрөрүнэн таба иитиитин былаана 128 бырыһыан, ынах сүөһүгэ—126 бырыһыан, сылгыга—117 бырыһыан туоллулар.

Балык 12 тонна оннугар 9 тонна бултанна, үүт валовой ыама 38 тонна оннугар 34 тонна буолла. Оту соҕотуопкалаһын былаана 106 бырыһыан, силэстээһин 110 бырыһыан толорулуннулар. Тутуу үлэтэ 90 бырыһыана бүттэ.

Эбэһээтэлистибэни толорууга хаалан иһэр үлэбитинэн кыылы бултааһын, саһыл нититэ уонна булуус оҥоһуута буоллулар. Кыылы бултааһын 30 бырыһыан туолла.

Түүлээҕи бултааһыны кыайыылаахтык түмүктүүр иһин 18 кадровой булчуттар булка тахсаары тэриллэн олороллор. Булчуттар Улуу Октябрь бырааһынныыгын көрсүһэ үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэни ылыналлар.

В. Семенов.

Редактор
И. И. БУДИЩЕВ.

Редакция уонна типография аадырыһа: Саха АССР, Өлөнүөк сэлиэннээтэ. Октябрьскай уулусса 15 №-рэ.

Заказ № 81 Оленекская районная типография. Тираж 400